

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 32

ASIA: _____

Buenos Airesissa olevan lähetynnä raportti n:o 1.

Ministeri Orasmaa

26/1 1938.

BUENOS AIRESI SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 110.

Buenos Airesi Ssa 26 P:nä tammi KUUTA 1938.

VIITTAUS: ..... N

P:nä ..... KUUTA 19 ..... P:TTY ..... n:o .....

VIITTAUS: ..... D. U. M. ..... / ..... 19 .....

4 / 310 Pal. 38.
2/2 - 38
5 C32

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Buenos Airesin lähetystön raportti N°1.

Lähetystö kunnioittaen myötäliittää Ulkoasiainministeriölle raporttinsa N°1, joka sisältää:

Taloudellisen retkikunnan lähettäminen Etelä-Amerikkaan.

Ministeri

Kies Oksanen

BUENOS AIRESI ..... SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 1.

Buenos Airesissa 26 p:nä tammi kuuta 1938.

4/310 Pal. S. 38.

2/2 38

Asia: Taloudellisen retkikunnan lähettäminen Etelä-Amerikkaan.

370

5 (32)

Mikäli minulle on kerrottu valmistuneen ensimmäinen Suomen - Etelä-Amerikan linjan uusista moottorilivoista ensi elokuussa, minkä jälkeen laiva lähtee ensimmäiselle matkalleen tänne aloittaen siten säännölliset vuoronsa tällä linjalla. Se ei ole merkkitaipaus vain tämän elinvoimaisen linjan historias- sa, vaan samalla myöskin Suomen ja Etelä-Amerikan maiden väli- sissä kauppasuhteissa. Se tarjoaa mielestäni meille erinomaisen tilaisuuden manifestoidaksemme voimakkaalla ja tehokkaalla taval- la näissä maissa -- lähinnä tietenkin Brasiliassa ja Argentinas- sa, mutta myös Uruguayssa -- että haluamme kehittää ja lisätä kauppaamme näiden maiden kanssa.

Mutta millä tavalla? Kun vastaavan ruotsalai- sen Johnson-linjan viimeinen uusi moottorialus saapui tänne en- si matkallaan viime lokakuun alussa, mainostettiin sitä erittäin tehokkaasti. Lehdissä oli jo kauan ennen laivan saapumista en- nakkotietoja sen tulosta, selostuksia ja kuvia siitä. Ja kun lai- va oli saapunut, juhlittiin siellä kovasti ruotsalais-argentina- laisten kauppasuhteiden merkeissä ja muutenkin kiinnitettiin huo- miota niihin. Selostuksissa ei tietenkään unohdettu, että laiva

JAKELUOHJE: Tavallinen ja lisäksi:
Puunjal.teoll.Kesk.liito; Paperiteht.
Yhdistys; Keskuskauppakam.; Tuoku-
kaupp. liitto; Vientiyhdistys; Suom.
Etelä-Amerikan Linja.

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.
Tavallinen ja lisäksi _____ ministeriölle.
Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.
Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoi-
tuksiin.

on erikoisesti varastautunut hedelmän kuljetukseen, sillä Argentiina kiinnittää aivan erikoisia toiveita hedelmävientiin-
sä ja sen kehitykseen ja panee suuren arvon kaikelle, joka merkitsee näiden toiveiden toteutumista.

Olen vakuutettu siitä, että Suomen-Etelä-Amerikan linja tulee aikanaan hoitamaan tämän puolen mainostuksesta hyvästi. Siitä ei ole epäilystä. Ja se on tietysti samalla tehokasta mainostusta maallemme.

Mutta se ei tässä tapauksessa vielä riitä. Olin mielestäni samalla vielä tehtävä jotain, joka saa myös näiden maiden viralliset piirit mukaan ja selvästi huomaamaan sen työn, jota Suomessa on tehty ja jatkuvasti tehdään suomalais-etelä-amerikkalaisten kauppasuhteiden hyväksi, sekä halun kehittää niitä entistäkin vilkkaammiksi. Meidän vientimme laajeneminen kohtaa näissä maissa -- ainakin Argentinassa ja Uruguayssa, joitten puolesta minun on ensi sijassa puhuttava -- melkoisia vaikeuksia. Luulisin, sikäli kuin olen oppinut oikein käsittämään tšekäläistä luonnetta, että olisi jollain erikoisella tavalla näiden vastuksien murtamiseksi osoitettava, että meidän pyrkimyksemme ei ole yksinomaan lisätä vientiämme näihin maihin, vaan että me samalla myös työskentelemme edistääksemme näiden maiden tuotteiden menekkiä Suomessa. Näissä maissa on tunnuksella "ostakaa niiltä, jotka ostavat meiltä", etenkin virallisissa piireissä hyvin suuri merkitys.

Tehokas ja koeteltu keino vedota näiden maiden virallisiin piireihin on arvovaltaisen taloudellisen retkikunnan lähettäminen tänne. Jo v. 1927-28 kävi täällä huomattava ruot-

salainen retkikunta, johon antoi aiheen Rio de Janeirossa pidetty kansainvälinen kauppakonferenssi. Se ei ollut kovin monilukuinen, mukana oli vain neljä henkeä, nimittäin tullihallituksen pääjohtaja ja sittemmin rahaministeri Wohlin, johtaja Nylander Vientiyhdistyksestä, laivanvarustaja, pääkonsuli Sandström ja sittemmin myös kapteeni Nilsson osan matkaa. Retkikunnalla ei kuitenkaan ollut mitään virallista leimaa ja sen tarkoituksena oli tutustua näiden maiden liikesuhteisiin. Yhtenä matkan näkyväisenä tuloksena on kaksi paksua kirjaa, nimittäin johtaja Nylanderin "På kommersiell studiefärd i Sydamerika" ja pääjohtaja Wohlinin "Det moderna Sydamerika". Viime vuosina on täällä käynyt useitakin virallisia retkikuntia, viimeksi viime vuonna ent. ulkoasiainministeri van Kaarnebeekin erikoislähettilään valtuuksilla varustettuna johtama hollantilainen retkikunta. Italialaisen retkikunnan tulosta on myös ollut puhetta.

Onhan Suomestakin näinä vuosina käynyt täällä useitakin liikemaailmamme lähinnä vientiteollisuuden edustajia. Ne ovat kuitenkin tavallisesti matkustaneet yksitellen ja heidän matkansa ovat olleet pääasiassa liikematkoja eikä niille ole pyritty antamaan virallista leimaa. Eikä heistä tietääkseni kukaan muu kuin ministeri Procopé ole myöskään ottanut kosketusta virallisiin piireihin. Hänellähän olikin samalla virallinen tehtävä, nimittäin osallistuminen kauppasopimusneuvotteluihin. Se seikka, että ministeri Procopé näin joutui asettumaan yhteyteen virallisten piirien kanssa, on meille -- sen vaikutelman olen täällä saanut -- ollut erittäin arvokas.

Mielestäni meidän olisi tätä työtä nyt tehostettava, jotta, kuten jo edellä huomautin, voitaisimme ne esteet, jotka kahlehtivat täällä vielä vieniämme ja toiseksi lisätäksemme edelleen suoria ostojamme näistä maista.

Kun nyt on mainittu, että Suomen-Etelä-Amerikan linjan toimitusjohtaja aikoisi saapua tänne uudella laivalla ja että hänen mukanaan mahdollisesti tulee myös paperimme näitä maita käsittävän myyntielimen, "The Paper Exporters of Finland"-yhtymän johtaja, antaa se etsimättä aiheen harkita, eikö tänne voisi yksin tein saapua vähän useampiakin liikemaailmamme edustajia, jolloin matkalle voitaisiin antaa virallisen leima ja lähetystöt saisivat näissä maissa ilmoittaa virallisesti tällaisen retkikunnan tulosta ja seipia sen vierailuohjelmasta.

Kovin monilukuinen ei retkikunnan mielestäni tarvitsisi olla, ehkä 6-8 henkeä. Tärkeätä olisi, että vientiteollisuuden ohella myös tuontikauppa on edustettuna. Kysymys retkikunnan johdosta on erinomaisen tärkeä, sillä siitä tulee suureksi osaksi riippumaan retkikunnan merkitys. Olisi erittäin onnellista, jos jompikumpi joko ministeri Procopé taikka pääkonsuli Solitander taikka vielä paremmin molemmat voisivat olla mukana matkalla.

Matka kestäisi arviolta 7 viikkoa. Tässä yhteydessä ei ole syytä hahmoitella mitään ohjelmaa. Luullakseni tavallinen pysähdysaika riittäisi oleskeluun Brasiliassa ja Argentinasta osa voisi pistäytyä Montevideossa, jotta sitäkään ei tässä yhteydessä unohdettaisi.

Ministeri

Kiivo Oksanen

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 32

ASIA: _____

Buenos Airesissä olevan lähetystön rap. n:o 2.

Ministeri Orasmaa

19/2 1938.

BUENOS AIRESI SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 259.

B. Airesi SSA 19 P:ÄÄ helmi KUUTA 19 38.

VIITTAUS: ..... N

P:ÄÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

VIITTAUS: D. U. M. / 19

6 / 311 Pal.	38.
2/3 38	
5	C32

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Buenos Airesin lähetystön raportti N^o2.

Lähetystö kunnioittaen myötäliittää Ulkoasiainministeriölle raporttinsa N^o2, joka sisältää:

Käynti ulkoasiainministeri Saavedra Lamasin luona.

Ministeri

Kees Vasmas

Buenos Airesi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 2.

B. Airesi ssa 19 p:nä helmi kuuta 19 38.

Asia: Käynti ulkoasiainministeri
Saavedra Lamasin luona.

6/311 Pal.	38.
2/3-38	
5	032

Palattuani Santiagon matkalta odotti minua täällä Ulkoasiainministeriön sähkökirje, joka koski sodanvastustamissopimuksen liittymisasiakirjan tallettamista täkäläiseen ulkoasiainministeriöön. Kun toimenpide on meidän Etelä-Amerikan politiikkaamme kannalta varsin merkittävä, on syytä muutamalla sanalla mainita sen aiheuttamista käynneistä ulkoasiainministeri Saavedra Lamasin luona etenkin kun ne lähestyvän presidentin vaihdoksen johdosta olivat viimeiset viralliset tapaamiseni hänen kanssaan. Tosin näytti pitkin aikaa siltä, että Saavedra Lamas jäisi Argentinan ulkoasiain johtoon vielä presidentti Ortiz'inkin valtakautena, mutta presidentin vaihdoksen lähestyessä kävi selväksi, etteivät ne tiedot osoittautuneetkaan oikeiksi. "Palacio San Martinissa" tuli tapahtumaan vahdin muutto. Oli näin ollen erinomaisen onnellista, että edellämainitun sopimuksen liittymisasiakirjan talletus voitiin suorittaa vielä ministeri Saavedra Lamasin ollessa ulkoministerinä, sillä sodanvastustamissopimus oli tunnetusti hänen lempilapsensa.

Käydessäni viime keskiviikkoiltana ulkoasiainministeriössä ilmoittamassa alivaltiosihteerille Castiñeiras'ille saamastani tehtävästä, lausui hän ilonsa sen johdosta pyytäneen minua samalla odottamaan

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalle:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

hetkisen. Nopeasti hän järjesti minulle puheillepöytäsyn ulkoasiainministeri Saavedra Iamasin luo ja kun kerroin hänelle asiani, ilmaisi hän tyytyväisyytensä siitä määrätten asiakirjan vastaanottotilaisuuden seuraavaksi päiväksi.

Sopimuksen merkitys Amerikan valtojen keskeisissä suhteissa on epäilemättä suurempi kuin Amerikan mantereen ulkopuolella. Ulkoamerikkalaisten valtain liittyminen siihen onkin lähinnä katsottava tunnustukseksi Argentinan ja erittäinkin Saavedra Iamasin pyrkimyksille kansainvälisen rauhan vakaannuttamiseksi. Tällaiselle kaudelle eleelle ollaan täällä erinomaisen herkkiä ja välillisesti ne ovat omiansa vahvistamaan asianomaisen maan ja Argentinan välisiä suhteita. Siinä mielessä Suomenkin liittymisellä sopimukseen on edelleen merkityksensä.

Vastaanotosta on syytä merkitä muistiin loppukeskustelumme. Suoritettuani virallisen tehtäväni Saavedra Iamas siirtyi heti puhumaan poliittisesta tilanteesta Euroopassa. Hän huomautti sen huononemisesta viime päivinä lisäten sitten, että kaikkeksi onneksi on sentään olemassa Kansainliitto, joka on kuin lamppu. Vaikka se on heikkokin, on se kuitenkin eräänlainen tae siitä, että koetetaan välttää pahinta. Ja on muistettava, että v.1914 ei ollut olemassa sellaista elintä. Tämä lausunto on Saavedra Iamasille hyvin luonteenomainen, sillä hänhän on tunnettu hyvin lämpimäksi Kansainliiton ja sen aatteiden kannattajaksi.

Argentinan uusi ulkoasiainministeri, suurlähettiläs Cantilo tulee Roomasta. On kiintoisaa nähdä, tuleeko hän jatkamaan edeltäjänsä politiikkaa vai viekö hän Argentinan ulkopoliittikan uusille urille.

Ministeri

Kiilo Ojasmaa

Juli 3/12-38 B. Airesin-lahetystöistä

T. 982.

Rap. n:o 3 kohdalle.

Useitten raporttisarjojen vuoksi numeroinnissa tapahtunut
erehdys. Buenos Airesin-lahetysten raporttia n° 3 ei ole lahetet-
ty. Virheellisen numeroinnin takia viimeinen merkitty numerolla
8 b, jotta aukko täytyisi.

21
- 9

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5.

OSASTO: C 32.

ASIA: _____

Buenos Airesissa olevan lähetystön rap. n:o 4.

Ministeri Orasmaa.

9/7 - 38.

(1/25/2. Celi 23/2. 38)

Buenos Airesi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ *en*
KIRJELMÄ nro 910
Buenos Airesi SSA 12 PiNÄ heinä KUUTA 19 38

10 312/ao - 38
10/9. 38 ?
5 C32

VIITTAUS: ..... N
P:NÄ ..... KUUTA 19 PiTTY ..... nro .....
VIITTAUS: ..... D. U. M. / ..... 19 .....

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Buenos Airesin-lähetystön raportti n° 4.

Lähetystö myötäliittäm kunnioittaen Ulkoasiainministeriölle raporttinsa N° 4, joka sisältää:
Argentina ja Abessinian kysymys.

Ministeri Kiilo Vasquez

Buenos Airesi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 4

Buenos Airesi ssa 9 p:nä heinä kuuta 1938

10 / 312 la. 88
10/8.38 ?
5 C32

Asia: Argentina ja Abessinian kysymys.

Abessinian kysymys on jo polttopisteensä sivuut-
tanut ja menettänyt aikaisemman asemansa kansainvälisessä politi-
kassa. On kuitenkin syytä merkitä muistiin, että uskettain on
myöskin Argentina omalta osaltaan ratkaissut kysymyksen akredi-
toimalla nykyisen ulkoasiainministerinsä seuraajan Roomassa Itali-
an kuninkaan ja Abessinian keisarin luo. Edellisen ulkoasiainmi-
nisterin Saavedra Lamasin kantahan oli aivan jyrkästi italialais-
vastainen.

Oltiin aluksi jonkun varran epätietoisia siitä,
minkä kannan uusi ulkoasiainministeri Cantilo tulisi asiassa ot-
tamaan. Se mielipide, jonka hän vielä viime tammikuussa esitti
Roomassa asiainhoitaja Jalannille (vert. Um:n pol. tiedoitus n° 33/38),
vastasi silloisen hallituksen kantaa, minkä tulkkina hän oli esiin-
tynyt virallisesti Genève'issä. Ja epäilemättä se vastasi myös laa-
jojen argentinalaisten piirien mielipidettä se kun oli sopusoin-
nussa Saavedra Lamasin tunnetun antibelico-paktin kanssa. Epäilyk-
siä herätti ensin se juhlallinen lähtö, jonka Italia valmisti
uudelle ulkoministerille ja se seikka, että hän Argentinaan saa-
vuttuaan antamissaan lausunnoissa välitti koskettelemasta kysymystä.

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjemalleja:

- Tavallinen.
- Tavallinen ja lisäksi _____ ministeriölle.
- Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.
- Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoi-
tuksiin.

Kun sitten annettiin julkisuuteen tiedot siitä, että ~~XXXX~~ maan Lontoossa ollut suurlähettiläs aiottiin siirtää Roomaan, kävi selväksi, että ulkoasiainministeri Cantilo oli valmis myönnetyksiin. Millä perusteella se on tehty, sitä hän ei ole julkisesti esittänyt. Argentinan perustuslain mukaan ulkoasiain ~~kä-~~ itteily kuuluu lähinnä senaatille, joka m.m. vahvistaa lähettiläsnimitykset. Mutta se tehdään salaisessa istunnossa. Nyt asiassa yritettiin keskustelua, mutta ulkoasiainministeri ei siihen puuttunut. Myöhemmin hän antoi salaisessa istunnossa selityksensä.

Argentinan asema on kieltämättä nolo sodanvastustamisaktin juhlallisten periaatteiden valossa. Sitä koetetaan selittää sillä, ettei edellisen hallituksen kanta sido nykyistä hallitusta, että on kysymys vain muodollisuudesta ja että Argentina ei voi menetellä toisin kuin muutkaan maat etenkin huomioon ottaen maassa olevan erinomaisen voimakkaan italialaisen siirtokunnan. Näin selitti tilanteen m.m. ministeriön directeur général.

Italian olisi luullut olevan suunnan muutoksesta jaksamattomasti tyytyväinen. Se halusi kuitenkin osoittaa mieltään. Ja kun Argentinan entinen presidentti, kenraali Justo, joka itse muuten henkilökohtaisesti oli suopea diktatorimaille, kskettiin vieraili Roomassa, niin sekä kuningas ja keisari että duce kieltäytyivät ottamasta häntä vastaan, hän sai tyytyä vain paavin myöntämään audienssiin.

Ministeri

Luigi Ottaviano

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5.

OSASTO: C32.

ASIA: _____

Buenos Airesissa olevan lähetystön rap. n:o 5.

Ministeri Orasmaa.

12/2 = 38.

(1 jälj. Kei 23/8-38)

Buenos Airesi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.
KIRJELMÄ n:o 921.
Buenos Airesi SSA 14 p:nä heinä KUUTA 19 38.

11/312 Ke. 38
10/8-38
5 C32

VIITTAUS: ..... N

P:NÄ ..... KUUTA 19 P:TTY ..... n:o

VIITTAUS: ..... D. U. M. / 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Buenos Airesin-lahetysten raportti N° 5.

Lahetyste kunnioittaen myytaliittaa Ulkoasiain-
ministeriölle raporttinsa N° 5, joka sisältää:

Sovinto Paraguayn ja Bolivian valilla.

Ministeri Heikki Oksanen

Buenos Airesi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 5.

Buenos Airesi ssa 12 p:nä heinä kuuta 1938.

Asia: Sovinto Paraguayn ja Bolivian välillä.

4 312 lae. 38
10/8.38

5 C92

Nayttaa silta, että n.s. Chacon sota Paraguayn ja Bolivian välillä olisi vihdoinkin päättymässä sovintoon ja taalla alun neljatta vuotta istunut n.s. Chacon rauhan konferenssi saamassa työnsä lopulliseen ja onnelliseen päätökseen.

T.k. 9 p:vaa - Argentinan toista kansallispai-
vaa - vastaisena yönä molempien maiden ulkoasiainministerit parafoivat nimittain sopimuksen, jonka mukaan avoinna olevat riitakysymykset päätetään konferenssissa mukana olevan kuuden maan - Argentinan, Chilen, Uruguayn, Brasilian, Perun ja Amerikan Yhdysvaltain - presidenttien ratkaistavaksi. Useimmat asianomaisista ovat jo ottaneet vastaan sovintotuomarin tehtävät. Jaljella olevien suostumuksesta ja molempien hallituksien hyväksymisestä tuskin on epäilystä vaikkakin se alistetaan Paraguayssa kansan-
anestykseen.

Sovintotuomarien ratkaistavaksi jää, saako Bolivia vaatimansa jokisataman Paraguay-joen varrella ja kuinka jaetaan lopuksi riidanalainen maa-alue konferenssin viimeksi

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

tarjoaman ja Paraguayn vaatiman rajan valilla. Paraguayhan jai sodassa voittajaksi ja sen vaatimukset itse maan alueeseen voidaan katsoa tulleen tyydytetyksi. Sen huomautukset Bolivian sata-mavaatimusta vastaan tuntuvat taas sikali oikeutetuilta, etta Paraguay-joki, jota mysten Bolivian liikenne tulee kulkemaan, juoksee halki Paraguayn. Mutta voi olla, etta Paraguay saa tassa kuitenkin lopuksi antaa peraan.

Konferenssin tulos on osaksi Argentinan uuden ulkoasiainministerin Cantilon ansiota. Han kutsui Paraguayn ja Bolivian ulkoasiainministerit tanne Argentinan ensimaisen itsenäisyys-paivan, toukokuun 25 p:n juhille ja samalla ottamaan osaa rauhankonferenssin tsihin. Han pyrki hellittamatta ratkaisuun. Tehtava ei ollut helppo riitapuolten taipumattomuuden takia. Naytti jo silta, etta yritys olisi tuomittu epaonnistumaan, kun Paraguay hylkasi ehdotuksen riidan lykkaamisesta Haagin tuomioistuimeen sa-noutumalla samalla siita irti ja kutsui sodan voittajan, kenraali Estigarribian, joka on lahettilaana Washingtonissa, kotiin. Tiedettiin myos, etta Chilen satamissa purettiin aselasteja Boliviaa varten. Se etta sodan vaara viime hetkessa valtettiin ja etta Paraguay suostui parafoimaan edellamainitun sopimuksen on taas kenraali Estigarribian ansio. Kun Paraguayn valtuuskunnan presidentti neuvottelujen viime vaiheessa jatti paikkansa tahtomatta ottaa edesvastuuta, otti kenraali E. joko tietoisena siita, etta Paraguayn on vaikea jatkaa sotaa taikka mahdollisesti presidentti Rooseweltain vaikutuksesta vastataksaan sopimuksesta ja sen hyväksymisesta. Ja han myos henkilökohtaisesti lahti viemaan si-

ta Asuncioniin.

Tulosta on tervehditty Etelä-Amerikan maissa suurella riemulla välttämättä samalla näille maille luonteenomaista omahyväistä lisäystä, että ne ovat näin samalla antaneet Euroopalle esimerkin siitä, kuinka erimielisyydet ratkaistaan sovinnossa. Myöskin Amerikan ulkopuolisten maiden on syytä olla tulokseen tyytyväisiä, sillä nämä molemmat sodan runtelemat maat pääsevät vihdoinkin rakentamaan työhön ja vakauttamaan olojansa. Se antaa toiveita myös niiden taloudellisten suhteiden vilkastumisesta.

Ministeri

Kiilo Oksanen

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 32

ASIA: 4

Buenos Airesissa olevan lähetystön raportti n:o 6.

Ministeri Orasmaa

16/8 1938.

Pol. / Kl.

Buenos Airesi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 1034.

12.112 Pol. S. 38.

Buenos Airesi SSA 16 P:nÄ elo KUUTA 19 38/29-38

VIITTAUS:

N

P:nÄ KUUTA 19 P:TTY n:o

S C 32

VIITTAUS: D. U. M. / 19

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Buenos Airesin-lähetysten raportti N° 6.

Lähetystä mystaliittaa kunnioittaen Ulkoasiainministeriölle raporttinsa N° 6, joka sisältää:

Latinalainen Amerikka ja Kansainliitto.

Ministeri

Lies Oksanen

Buenos Airesi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 6.

Buenos Airesi ssa 16 p:nä elo kuuta 1938.

Asia: Latinalainen Amerikka ja Kansainliitto.

12. 3/2 Pak. 38.
12/9-38
5 C 32

Kuluva vuosi merkitsee kansainliiton ja latinalaisen Amerikan välisissä suhteissa suurta taka-askelta. Sen jälkeen kun Chile, San Salvador ja Venezuela ilmoittivat askettain siitä eroavansa, on kaikkiaan yhdeksän amerikkalaisesta maasta luopunut siitä, nimittäin Brasilia, Paraguay, Guatemala, Nicaragua, Honduras, Chile, San Salvador ja Venezuela.

Kansainliitolle on toistaiseksi jaanyt uskollisiksi näistä maista seuraavat yksitoista: Argentina, Uruguay, Bolivia, Perú, Ecuador, Colombia, Kuuba, San Domingo, Haiti, Panama ja Mexiko. Naistakin on Colombia jo eroa-keissa. Sen hallitus on nimittain jättänyt edustajahuoneelle eroa koskevan esityksen. On kuitenkin mahdollista, että uusi, asken virkaansa tullut presidentti Santos ei hyväksy edellisen hallituksen kantaa ja Colombia niin muodoin jaanee edelleenkin kansainliiton jäseneksi. Lisäksi on ollut liikkeellä huhuja myöskin Ecuadorin ja Uruguayn mahdollisesta erosta.

Nyt tapahtuneista eroamisista on merkittävintä Chilen luopuminen kansainliitosta. Syyt siihen ovat tunnetut:

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

tyytymättömyys siitä, että sen esittamaan paktin uudistukseen ei suhtauduttu riittävän myönteisesti. Selitetaan - kuten ulkoasiainministeri Gutierrez -, että Chile ei voi enää kauemmin kuulua sellaiseen järjestöön, joka pyrkii esiintymään universaalina, vaikkakin se siltä täydellisesti puuttuu.

Eras huomattava argentalainen diplomaatti, keskustellessani asiasta hänen kanssaan, huomautti, että Chilen tyytymättömyys kansainliittoa kohtaan johtuu lähinnä Italian kysymyksestä. Tämän käsityksen vahvisti askeisella Santiagon käynnilläni Chilen ulkoasiainministeriön alivaltiosihteeri, ministeri Vergara Donoso avoimesti. Kun oli puhe tapahtuneesta ratkaisusta, huomautti hän, että Chilelle on sen ja Italian välinen kauppa niin tärkeä, ettei se voi sitä uhrata muiden paamaarien hyväksi.

Hän lisäsi, että Chile oli ottanut jäsenyytensä kansainliitossa hyvin vakavasti. Pysyväinen komitea oli valmistamassa kulloinkin esillä olevia asioita. Genève'issa vain ei ole ymmärretty latinalaisen Amerikan maita oikein. Ne on otettu yleensä yhtenä ryhmänä tahtomatta nähdä kunkin maan yksilöllisyyttä. Erittäin suurta vahinkoa kansainliiton ja amerikkalaisten maiden välisissä suhteissa on tehnyt Genève'issa ilmestyvä Journal des Nations. Vaikkakaan se ei ole kansainliiton virallinen orgaani, on sillä läheisiä suhteita sihteeristöön. Sen esiintymien ja eräitten maitten, eritoten Neuvostoliiton vaikutus siinä on ollut omiansa loitontamaan etelä-amerikkalaisia maita kansainliitosta.

Colombia on nyt vuorostaan esittänyt kuluvan vuoden lopulla Limassa pidettävän pan-amerikkalaisen konferenssin

ohjelmaan kysymyksen amerikkalaisen kansainliiton perustamisesta. Tiedustelin tämän johdosta Santiagossa, olisiko tällä ehdotuksella nykyisissä olosuhteissa suuremmat toteutumismahdollisuudet kuin v. 1936 Buenos Airesin konferenssissa. Ulkoasiainministeri Gutierrez vastasi, että Chile ei kannata ehdotusta. Ja alivaltiosihteeri Vergara Donoso toisti saman mainiten vielä motiivina sen seikan, että Argentina on tunnetusti p.o. suunnitelmaa vastaan. Takalaisessa ulkoasiainministeriössä ei myöskään uskota tämän ehdotuksen toteutumismahdollisuuksiin.

Muiden amerikkalaisten maiden - lähinnä keskiamerikkalaisten tasavaltain - ero kansainliitosta johtuu osaksi jäsenyyden niille tuottamista taloudellisista rasituksista osaksi totalitaaristen maiden vaikutuksesta.

Mitä tulee Ecuadorin ja Uruguayn eroamista koskeviin huhuihin, niin ei niitä pideta uskottavina.

Ministeri

Kiilo Vasquez

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 32

ASIA:

Buenos Airesissa oleva lähetystö rap. n:o 2.

Ministeri Oramaa

1079 1938

Buenos Airesi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 1148.

Buenos Airesi SSA 10 P: NÄ SYYS KUUTA 19 38.

VIITTAUS: ..... N

P: NÄ ..... KUUTA 19 ..... P: TTY ..... n:o

VIITTAUS: ..... D. U. M. ..... / ..... 19 .....

13 312 Tel. 38.	
7/10-38	9
5	C 32

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Buenos Airesin-lahetysten raportti N° 7.

Lahetyste mytaliittaa kunnioittaen Ulkoasiainministeriölle raporttinsa N° 7, joka sisältää:

Argentinan ja Italian välisistä suhteista.

Ministeri *Liiso Oksanen*

Buenos Airesi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 7.

Buenos Airesi ssa 10 p:nä syys kuuta 1938.

Asia: Argentinan ja Italian välisistä suhteista.

13 212 Pal. 38	
5/10-38	
5	C82

Askettain (rap. n° 4) kerroin Argentinan hallituksen päätöksestä tunnustaa Abessinian valtaus nimittamalla suurlahettilas Malbran Lontoosta nykyisen ulkoasiainministeri Cantilon seuraajaksi Roomaan. On ymmarrettavaa, että Argentina, vaikkakin se pyrkii pysymään uskollisena kansainliitolle, toisaalta koettaa taalla olevan italialaisen kolonian takia tasoittaa suhteitaan Italiaan. Uuden suurlahettilaan tulo Roomaan onkin sieltä saapuneitten sähkötietojen mukaan tulkittu siten, että se merkitsee italialais-argentinaalaisten suhteiden paranemista.

Samanaikaisesti voidaan kuitenkin taalla todeta, että maiden suhteiden suotuisalle kehitykselle on ilmennyt uusia esteitä, joista jo niiden luonteen takia on syytä mainita.

Jo kevaalla mainitsi takalaisen valuuttatoimiston toinen johtaja, että deviisien puute tuottaa Italialle suuria vaikeuksia suorittaa ostopajansa. Italian suurlahetysten kaupallinen neuvos, joka on vanha tuttavani Madridin ajoilta, myönsi tiedon oikeaksi. Hän valitti samalla, että Argentinan valuuttaherrat eivät ymmarra mitään ja että heidän kannsaan ei edes

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi _____ ministeriölle.

Ei ulkomaadustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaadustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

voi neuvotella. Myöhemmin hän kertoi finanssiministerin ottaneen aivan ehdottoman kannan ja sanoneensa suoraan ministerille, että tämä aikoo ilmeisesti ylläpitää Saavedra Lamasin perinnettä Argentinan hallituksessa. Saavedra Lamas kun edellisen hallituksen ulkoasiainministerinä kieltäytyi tunnustamasta Abessinian valtausta. Myös lehdissä on ollut tasta ristiriidasta tietoja siinä muodossa, että kaikki ennakkotuontiluvat olisi nyttemmin Italiasta evätty ja että Italian suurlahettilas olisi tehnyt asiassa esityksiä.

Argentinan ja Italian välinen kauppavaihto oli kahtena viime vuonna seuraava: tuonti Italiasta v. 1936 : 61,1, v. 1937: 83,0 milj. pesoa; vienti Italiaan v. 1936: 40,7 ja v. 1937: 141,6 milj. pesoa. Kuluvan vuoden seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana on tuonti ollut 50,5, edellisen vuoden vastaavana aikana 44,8 ja vienti 18,6, edellisen vuoden vastaavana aikana 125,2 milj. pesoa. Argentina on lisännyt siten ostojen Italiaan kun taas Italian ostot taalta ovat laskeneet aivan huimaavasti. On vielä muistettava, että viime vuonna tekemänsä kauppasopimuksen mukaan Italia on sitoutunut ostamaan Argentinasta vuosittain ainakin 450 milj. liran arvosta fob., mikä vastaa noin 70 milj. pesoa. Argentinan viranomaiset katsovatkin Italian ostojen supistumista sopimuksen rikkomiseksi.

Italian takalaiselle suurlahettilaalle Guariglialle, joka itse on sopimuksen Italian puolesta tehnyt ja allekirjoittanut, on tilanne sitä ikävempi. On julkinen salaisuus, että hän ei taalla ensinkään viihdy ja että hän on pyrkinyt taal-

ta pois. Han on maitittu ehdokkaana suurlahettilaaksi Pasiin. Siitahan nykyisissä oloissa ei kuitenkaan tule mitään. Edellämainittu tuttavani mainitsikin, että Guariglia, joka tällä viikolla lähti lomalleen Italiaan, ei enää palaisikaan ja että hänestä todennäköisesti tulee kreivi Cianon seuraaja Italian ulkoasiainministerinä. Paikka on hänelle jo aikaisemminkin tarjottu, mutta hän ei ole halunnut ottaa sitä vastaan.

Ministeri Kiilo Oksanen

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 32

ASIA:

Buenos Airesin - lähetystön raportti n:o 8.

Ministeri Orasma.

28/9 1938.

Buenos Airesi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 1228.

Buenos Airesi SSA 29 P:nä SYYS KUUTA 19 38.

VIITTAUS: _____ N

P:nä _____ KUUTA 19 P:TTY _____ n:o _____

VIITTAUS: _____ D. U. M. _____ / _____ 19 _____

14 / 312 Val. S. 38.

7/11-38

NO	AKA
5	C32

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Buenos Airesin lähetystön raportti N° 8.

Lähetystö mystaliittaa kunnioittaen Ulkoasiainministeriölle raporttinsa N° 8, joka sisältää Argentinan kaupamme ja sen kehitysmahdollisuudet.

Ministeri Kalle Oksanen

Buenos Airesi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 8.

Buenos Airesi ssa 28 p:nä SYYS kuuta 1938.

14 / 312 Pal. S. 38.

Asia: Argentinan kauppamme ja sen
kehitysmahdollisuudet.

7/11-38

5 C 32

Kansainvalinen tilanne on tällä hetkellä niin vakava, että tuntuu aivan liian optimistiselta ottaa näissa olosuhteissa esille sellaista kysymystä kuin otsikossa mainittu. Toivoen kuitenkin, että vielä joku ihme voisi pelastaa maailman rauhan ja sen mukana ulkokauppamme saannöllisen kehityksen, rohkenen seuraavassa esittää Ulkoasiainministeriölle eraita näkökohtia p.o. asiassa.

Lahetystö on saanut Ministeriöltä useissa eri otteissa kehoituksia ryhtyä toimenpiteisiin ennakkotuontilupien s.o. niin sanotun virallisen valuutan hankkimiseksi taalla erinäisille vientituotteillemme. Samanlaisia anomuksia on lahetystö lisäksi saanut joko suoraan tai vientiliikkeitten takalaisilta edustajilta. Ministeriön kautta tulleet asianomaisten tehtaiden tai niita edustavien liittojen anomukset on perusteltu lähinna viime vuotisella Argentinalle hyvin aktiivisella molempien maitten välisellä kauppataseella. Kun monet näista anomuksista ovat edelleen avoinna - vain paperinviejain myyntiyhtymän, The Paper Exporters of Finland-järjestön suuri anomus sai lopultakin vii-

JAKELUOHJE: Tavallinen ja lisäksi
Puujal.t.Kesk.liitto; Keskuskauppa-
kamari; Ulkom. kauppaliitto; Min.
Procopé; Vuorin. Herlitz.

Jakeluohjemalleja:
Tavallinen.
Tavallinen ja lisäksi ..... ministeriölle.
Ei ulkomaedustuksen tiedoituksiin.
Ei ulkomaedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

me huhtikuussa suureksi osaksi suotuisan ratkaisun - on mielestäni syytä luoda katsaus Argentinan kauppamme nykyiseen tilaan ja sen kehittymismahdollisuuksiin.

Kuten tunnettua on vientimme Argentinan osittain voimassa olevan kauppasopimuksen mukaisesti riippuvainen sieltä tapahtuvan tuonnin määrästä. Sekin on vielä laskettava fob.- eikä cif.-arvojen mukaan, kuten tuontilupia koskevissa anomuksissa on tavallisesti tehty. Samaten vienti lasketaan cif.-arvojen mukaisesti Argentinan satamissa. Tämä merkitsee siten n. 20 - 25 % vähennyttä tuonnin suomalaisesta tilastosta ja viennin tipuolella vastaavaa lisäystä. Kun lisäksi tuonnista vähennetään tietty osa Argentinan velkojen maksuun, saadaan se peruste, jolta vientimahdollisuuksiamme tänne on arvosteltava. On syytä lisätä, että näinkin laskettuna kauppapöytä oli viime vuonna melko aktiivinen Argentinalle ja sen perusteella onnistuimme saamaan edellämäin mainitut tuontiluvat erille paperilaaduille, joiden vienti oli tähän asti kohdannut vaikeuksia. Tänä vuonna on tilanne muuttunut aivan vastakkaiseksi. Sen jälkeen kuin Argentina otti käyttöön valuuttasaannostelun, pidetään kiinni periaatteesta, että ennakkotuontilupia myönnetään lähinnä kunkin maan päävientituotteille, jotka jo vanhastaan ovat taalla tunnetut. Siten on näitä tuontilupia tähän asti saatu meidän entisille päävientituotteillemme Argentinan, nimittäin sanomalehtipaperille, faneerille, posliinille, puuvanulle ja lankarullille. Kauppasopimuksen mukaan on sanomalehtipaperilla etusija ja ostojen kasvaessa lisätään tuontilupia sille, mutta myös muille tuotteille. Kauppasopimusta tehtäessä edellytettiin sanomalehti-

paperin vienti Argentinaan vuosittain 25.000 tonniksi. Sen jälkeen se on voimakkaasti kohonnut, Viime vuonna se oli jo 42.000 tonnia, mikä maara sivuutettaneen, ellei voittamattomia esteita satu, sekä tana että tulevana vuonna. Viimevuotisen voimakkaan tuonnin lisaantymisen johdosta Argentinan viranomaiset suostuivat poikkeamaan seuraamastaan periaatteellisesta kannasta ja myönsivät ennakkolupia myös sellaisille paperilaaduille, joille niita oli aikaisemmin vain poikkeuksellisesti annettu.

Kuluvana vuonna on ostojemme maara Argentinasta supistunut kuitenkin silla tavalla, että se huolestuttaa minua suuresti. Raportissani n° 7 kertamani Italian esimerkki osoittaa, mihinka tuonnin syysta tai toisesta tapahtunut supistus voi johtaa. Tata kirjoittaessani en ole vielä saanut Ministerion lahettamia elokuun tilastotietoja. Mutta heinakuun lopussa teki tuontimme Argentinasta alkuperämaatilaston mukaan 78.1 milj. mk vuosien 1937 ja 1936 vastaavien lukujen ollessa 188,4 ja 106,2 milj. mk. Kuluvan vuoden vientimme Argentinaan oli taas vastaavina aikoina 60,5 milj. mk, kahtena edellisena vuotena samaan aikaan 52,2 ja 30,5 milj. mk. Tuontimme Argentinasta on siten oman kauppatilastomme mukaan tana vuonna vain vahan yli 40 % viime vuotisesta, kun taas vientimme on lisaantynyt lahes 20 %. Kauppasopimuksessa sovittujen perusteiden mukaisesti nayttaa kaupparivaittomme siten Argentalle n. 20 milj. mk:n vajausta. Tilaanne lienee kahtena viime kuukautena jonkun verran parantunut, mutta ei mitenkään ratkaisevasti. Mainitsen kuvaavana esi-

merkkina, että kun me olimme viime vuonna heinakuun loppuun ostaneet Argentinasta 47.800 tonnia maissia, 14.900 tonnia vehnää ja 12.500 ruista, niin tana vuonna vastaavana aikana olivat maissiostomme taalta 7.100 tonnia, vehnää 3.800 tonnia ja ruista ei ole ostettu ensinkaan. On epävarmaa, tuleeko Argentinalle myönnetty 25.000 tonnin suuruinen maissin tullikiintiö edes kokonaan käytetyksi tana vuonna.

Tilanne ei ole suinkaan jaanyt Argentinan viiranomaisilta huomaamatta. Neuvotellessani huhtikuussa vientimme lisaamismahdollisuuksista esitti valuuttatoimiston toinen johtaja minulle laskelman, jonka mukaan, huomioon ottaen Argentinan vientituotteissa tapahtuneen hintojen laskun ja huonon sadon johdosta ostoissamme otaksuttavasti tapahtuvan n. 10 % arvioitavan vahennyksen, meidan valuuttatarpeemme ylittaisivat kuluvana vuonna n. 2 milj. pesolla käytettävissämme olevan valuuttamaaran. Sen jälkeen han on tavatessamme huomauttanut edelleen, että ostromme ovat vuoden kuluessa huomattavasti vahentyneet aikaisemmasta. Olen puolustautunut vetoamalla Argentinan huonoon satoon ja m.m. siihen, että tana vuonna maissi tuli taalla tavallista myöhemmin markkinoille, joten tilanne ilmeisesti paranee myöhemmin.

Talla hetkella saamme siten olla erinomaisen tyytyväisiä, jos onnistuisimme selviytymään tilanteesta naitta huomautuksilla ja sailyttamaan vientimme aseman taalla teoreettisesti ennallaan s.o. saamalla tuontilupia kuten tahankin asti vanhoille vientitavaroillemme, tosiasiallisesti - kuten omatkin tilastonumeromme osoittavat - viimevuotisesta vahvis-

tuneenakin. En voi kuitenkaan salata pelkoani, että asemamme on uhattu, ellei tuonnissamme tapahdu vuoden viime kuukausina huomattavaa, suotuisaa kaannetta Argentinan hyväksi. Olisi erinomaisen valitettavaa, jos meilta alettaisiin kuten Italialtakin ostojen supistumisen takia kieltää ennakkotuontilupia ja siten vaikeuttaa vientiamme.

Naissa olosuhteissa ei mikaan viennin laajentaminen uusilla tuotteilla ole mahdollista, sillä vaikkapa tuontimme taalta kohoisikin entiseen määräänsä, tarvitaan se entisten vientituotteittemme hyväksi, sillä niiden valuutan tarve on vuosi vuodelta kasvanut.

Kuinka suuri olisi sitten uusien vientituotteiden valuutan tarve? Se voidaan eri tahoilta saatujen tietojen perusteella arvioida aluksi n. 300.000 punnaksi vuodessa, mutta voi se helposti myöhemmin nousta suuremmaksikin. Tähän määrään sisältyisivät m.m. paino- ja kirjoituspaperi, jolle huh-tikuussa en vielä onnistunut saamaan muitten paperilaatujen mukana ennakkotuontilupia, eraat muut paperi- ja kartonkilaudat, puutavara ja laatikkolaudat, yksinkertainen faneeri, saniteettiposliini, paallisnahka, hihnateokset, lasitavara, graniitti, kumiteokset, eraat metalliteokset, kovasinkivet, kaliumkloratti, harjateokset y.m., joille kaikille on pyydetty tuontilupia.

Onko sitten mahdollisuuksia lisätä ostojamme Argentinasta niin huomattavassa määrässä, että se voisi tyydyttää vientimme tarpeet? Kiellettyä se ei ole niinkään helppoa, kun ei ole kysymys johdetusta taloudesta. Mutta vienti- ja tuontipiirien keskinäisellä, tehokkaalla yhteistyöllä sen luu-

lisi olevan mahdollista, ainakin vientipiirien olisi oman etur-
sa takia valvottava taalla tuonnin kehitysta. Sama on asian-
laita myös Uruguayn suhteen.

Ulkomaankauppaliitto siinä voisi osaltaan te-
hokkaasti myytavaikuttaa, samalla kun se saisi siinä hyvin
kiintoisan ja tarkean tehtävän. Kokemus osoittaa ainakin Ar-
gentinan ja Uruguayn osalta, kuinka tarkeata on menestyksel-
liselle vientitoiminnalle toisarvoisilla markkinoilla, etta
vientiteollisuuden rinnalla on myös kehittyntä muuta teol-
lisuutta, joka pystyy käyttamaan riittavassa maarassa maiden
maiden tuottamia raaka-aineita. Edelleen olisi harkittava mui-
ta keinoja, jotka olisivat omiansa lisaamaan ostojamme Argen-
tinasta.

Argentina tarjoaa paljonkin vientituotteita, joi-
ta me emme vielä ole tottuneet sielta ostamaan. Useat niis-
ta eivät kuitenkaan ole sellaisia artikkeleita, etta ne vai-
kuttaisivat erikoisen huomattavasti tuonnin kasvuun. Mutta o-
sittain entistenkin joukossa on sellaisia, joiden tuontia me
voisimme vielä melkoisesti lisata. Mainittakoon niista ensin-
nakin erilaiset eljysiemenet (pellavan-, auringonkukan- ja nau-
riinsiemenet) ja eljykakut (puuvillansiemen- ja maapähkinäka-
kut). Meidän eljysimentuontimme on muiden pohjoismaiden vas-
taavaa tuontia huomattavasti pienempi johtuen eljyteollisuus-
temme kehittymattomuudesta. Olisi houkuttelevaa tehdä pieni
syrjähyppy ja osoittaa, mita kauppapoliittisia seurauksia ajan-
mukaisen eljyteollisuuden perustamisesta olisi. Mainitsen vain,
etta Argentinan osalta se tietäisi huomattavaa tuonnin lisa-

ystä samalla kun se olisi positiivinen toimenpide Ruotsin ja Tanskan kauppataiteemme tasoittamiseksi. Ja kaukaisen idän kaupалlemme se avaisi aivan uudet mahdollisuudet ja laskisi pohjan omalle suoralle yhteydelle niihin maihin. Muita tallaisia tuontitavaroita ovat m.m. puuvilla, villa, vuodat, kaseini, suolet, elainrasvat ja hedelmat. Hedelmien tuonti ei kuitenkaan ole mahdollista ennenkuin Suomen ja Argentinan keskinen kauppasopimus on tullut kokonaisuudessaan voimaan.

Mitä erikoisesti villaan tulee, niin mielestäni olisi syytä tutkia, mitä voitaisiin tehdä sen käytön lisäämiseksi. Kauppatilasto osoittaa nimittäin, että me tuomme tarpeettoman paljon villatavaroita sellaisista maista, jotka vuorostaan ostavat raaka-aineensa m.m. Argentinasta ja joiden teollisuutta meidän ei ole syytä erikoisesti tällä tavalla tukea. Englanti on tietysti erikoisasemassa. Kuinka tarpeellista olisi, että meillä olisi tallaisia tehtäviä varten esim. kauppaministeriön yhteydessä erikoinen taloudellinen tutkimustoimisto kuten sosialiministeriönkin yhteydessä on ollut jo vuosikautia.

Haluan tassa yhteydessä lisätä, että erittäinkin tuontimme kannalta olisi ollut tarkeata, jos aikamani tekemäni esitys taloudellisen retkikunnan lähettamisestä tanne, olisi voitu toteuttaa.

Muina sopivina keinoina tulisivat kysymykseen tukiotot ja lisa-kauppasopimus.

Valtion viljavarasto ja mahdollisesti myöskin

Alkoholiliike - mikäli se käyttää vielä maissia viinan valmistukseen - voisivat ostaa taalta maissia ja muita viljalajeja silloin kun niiden luonnollinen tuonti näyttää taantuvan. Niinpa Norjan viljamonopoli on kuluvana vuonna tehnyt sekä taalla että Uruguayssa melkoisia ostoja helpottaakseen valuutan saantia Norjan vientituotteille. Olisi erittäin suotavaa, että valtion viljavarasto ostaisi taalta vielä vuoden lopulla uuden vehnasadon tullessa markkinoille huomattavan määrän vehnaa.

Mitä lisakauppasopimukseen tulee, niin olisi se tarpeellinen ensinnakin faneerikysymyksen takia, joka edellisen sopimuksen yhteydessä jäi avoimeksi. Siihen olisi nyt erikoisen otollinen tilaisuus, kun taalla on askettain asetettu erikoinen komitea harkitsemaan faneeritulleja. Samalla voitaisiin Argentinalle tehdä jotain vastamyönnytyksiä, jotka olisivat omiansa edistämään sen vientiä Suomeen. Tällaisen lisasopimuksen Norja teki viime joulukuussa saaden siinä, kuten lähetystö on aikanaan tiedoittanut, tarkean alennuksen kalliokalan tulliin.

Yksi Argentinalle tarkea vastamyönnytys olisi kauppasopimuksen valiaikainen voimaan saattaminen kokonaisuudessaan, jotta Argentina pääsisi nauttimaan suosituimmuuttasille tarkeissa hedelmatulleissa. Myönnytys olisi varsin luonnollinen, sillä meillä on jo suosituimmuus Argentinassa. Ei ole myöskään mitään toiveita, että Argentina ratifioisi kauppasopimuksen lähitulevaisuudessa ja että sopimus voitaisiin siis piakkoin panna voimaan. Kuten toisessa yhteydessä olen

tiedoittanut, ovat Argentinan kaikki viimeisen viidentoista vuoden kuluessa tekemat kauppasopimukset Englannin ja Chilen kanssa tehtyja sopimuksia lukuunottamatta edelleen ratifioimatta. Ja edustajakamarin istuntokausi paattyy jalleen eikä sopimusten ratifioinnista kuulu mitaan. Puhuin siitä huhtikuussa uudelle ulkoasiainministerille Cantilolle, joka merkitsi sen muistiin. Ja askettain sain tilaisuuden puhua siitä myös edustajakamarin presidentille ja ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtajalle. He kyllä lupasivat ottaa asian esille, mutta on sittenkin verraten vahan toiveita, että meidän sopimuksemme tulisi yksin ja erillisena esille, kun niin monen muun maan sopimuksen kohtalo on sama.

Lisasopimuksen yksityiskohdista kirjoitan erikseen.

Ministeri *Aaro Oksanen*

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 32

ASIA: _____

Buenos Airesissa oleva lähetystön raportti n:o 86.

Ministeri Orasmaa

22/1 1938

Buenos Airesi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 1397.

Buenos Airesi SSA 22 P:nÄ MARRAS KUUTA 19 38

VIITTAUS: ..... N

P:nÄ ..... KUUTA 19 ..... P:TTY ..... n:o .....

VIITTAUS: ..... D. U. M. ..... / ..... 19 .....

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Buenos Airesin-lahetysten raportti N° 8 b.

Lahetystö kunnioittaen myötäliittää Ulkoasiainministeriölle raporttinsa N° 8 b., joka sisältää:

Eras italialainen diplomaatti tilanteesta Europassa.

Ministeri

Kiilo Vasquez

Buenos Airesi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 8 ^b

Buenos Airesi ssa 22 p:nä marras kuuta 19 38.

Asie: Eras italialainen diplomaatti
tilanteesta Europassa.

15/112 Tal 2 - 38.
27/12-38
5 082

Olen eraissa tiedoituksissani maininnut, että minulla on Italian takalaisen suurlahetystön henkilökunnan keskuudessa muuan vanha tuttava, joka kertoo asioista usein melko suurella avomielisyydellä. Askettain tavatessamme tiedustelin hänen käsitystään tilanteesta Europassa. Talloin hän puhui Italian ja länsivaltain sekä vastaavasti Italian ja Saksan välisistä suhteista tavalla, jota en odottanut siltä taholta kuulevani. Kun hän lisäksi on siinä maineessa, että hän on puolueen erikoisia uskottuja, katson olevan syytä lyhyesti kertoa hänen lausunnostaan mielialoja valaisevana.

Hän lausui ensinnakin tyytyväisyytensä Englannin ja Italian välisen sovinnon johdosta, lisäten, että nyt on Ranskan vuoro, "sillä meidän kolmen s.o. Italian, Englannin ja Ranskan on oltava valttamatta yhdessä, muuten Saksa nujertaa meidät kaikki". Hän oli vakuutettu, että Italian uusi suurlahettilas Pariisissa Guariglia tulisi onnistumaan tehtävässään, sillä hän pitää paljon Ranskasta. Tämä viittaisi siihen, että Italia puolestaan myös haluaa sovintoa Ranskan kanssa ja että

JAKELUOHJE:

Tavallinen

Jakeluohjelmalle:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

sen aikaansaaminen ei olisikaan yksinomaan François-Ponscet'n asia Roomassa.

Kertojani mainitsi samalla, että suurlahettilas Preziosi, joka tulee Guariglian seuraajaksi Buenos Airesiin, oli aikaisemmin lahettilaana Wienissa. Silloin oli hän tiedoittanut kasityksenaan Roomaan, että Saksa tulee ennen pitkaa liittamaan Itavallan itseensa. Tiedoitus oli ollut siinä maarin epamiel-lyttävä Palazzo Chigille, että Preziosi asetettiin sen johdos-ta disponibilateettiin. Kun Anschluss sitten osoitti hanen ol-leen oikeassa, otettiin hanet uudelleen palvelukseen nimitta-malla hanet suurlahettilaaksi Brysseliin, mista hanet nyt on siirretty tanne.

Ministeri

Liilo Oksanen

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 5

OSASTO: C 32

ASIA:

Buenos Airesissa olevan lähetystön raportti n:o 9.

Ministeri Orasmaa

14/12 1938.

Aivastaan kauppoed.

Buenos Airesi ~~SSA~~ OLEVA LÄHETYSTÖ.

KIRJELMÄ n:o 1482.

17 / 11 1938
91-39
51 C32

Buenos Airesi SSA 15 P.NÄ joulukuuta 1938

VIITTAUS: ..... N

P.NÄ ..... KUUTA 19 ..... P:TTY ..... n:o .....

VIITTAUS: ..... D. U. M. / ..... 19 .....

Ulkoasiainministeriö LLE

ASIA: Buenos Airesin lähetysten

raportti N° 9.

Lähetystö mystaliittaa kunnioittaen Ulko-
asiainministeriölle raporttinsa N° 9, joka sisältää:
Eras keskustelu Argentinan valuuttatoimis-
ton johtajan kanssa.

Ministeri *Liias Husmaa*

Buenos Airesi SSA OLEVA LÄHETYSTÖ.

Salainen.

RAPORTTI n:o 9

Buenos Airesissa 14 p:nä joulukuuta 1938

17/311 Sal - J8

Asia: Eräs keskustelu Argentinan
valuuttatoimiston johtajan kanssa.

9/1-39

J. C32

Kävin äsken erään vientiedustajamme toivomuksesta täkäläisessä valuutan valvontatoimistossa tunnustelemassa, millainen on siellä mieliala Suomesta tapahtuvan tuonnin johdosta, mistä oli kerrottu hälyttäviä tietoja. Kun asioittemme varsinainen hoitaja toimiston apulaisjohtaja, tohtori Ezcurrea oli lomalla, puhuttelin toimiston johtajaa tohtori Louroa, joka pitkän tauon jälkeen oli palannut toimeensa. Hän on nimittäin ollut suurimman osan vuotta Washingtonissa Argentinan - Yhdysvaltain kauppasopimusneuvottelujen takia.

Ensin muutama sana käyntini aiheesta, mikä kuvaa hyvin vientimme nykyistä tilannetta. Paitsi sitä että valuuttatoimisto oli eräisiin tärkeisiin valuuttalupa-anomuksiin antanut lykähäpäätöksen edellämainittu vientiedustaja kertoi, että meitä vastaan tehtäisiin täällä tietyllä taholla järjestelmällistä myyräntyötä levittämällä tuojien keskuudessa juttuja Suomen huonosta asemasta valuuttatoimistossa. Kertojani arveli tämän takana olevan Norjan lähetystön, jonka päällikön epälojalisuudesta m.m. edeltäjäni oli hänelle huomauttanut. Tieto ei mi-

JAKELUOHJE:

Tavallinen sekäSuomen PuujalostusteollisuudenKeskusliitto. Ministeri Procopé

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

nua suurestikaan kummastuttanut, sillä ensinnäkin olemme pahimmin ahdistaneet täällä juuri Norjan myyntimahdollisuuksia ja toiseksi jo kerran aikaisemmin, nimittäin Espanjassa ollessani, olin saanut todeta, kuinka kilpailu sikäläisistä sanomalehtipaperimarkkinoista järkytti siinä määrin Norjan lähettilään mielen tasapainon, että hän peittelemättä ilmaisi minulle katkeruutensa siitä, että Suomi esiintyi silloin uutena tulokkaana sikäläisillä markkinoilla. Sitäpaitsi olen saanut myös muilta tahoilta kuulla, että asianomainen takäläinen lähettiläs on suuresti kiinnostunut paperintuonnista sekä tänne että Uruguayhin. Kertojani tiedot, joita en itse kylläkään ole voinut varmistaa, voivat siten kylläkin olla oikeat.

Kun en tahtonut paljastaa tohtori Lourolle käyntini varsinaista tarkoitusta, kohdistin keskustelun aluksi maiden väliseen transitokauppaan. Argentinasta tapahtuvasta tuonnistamme tulee nimittäin edelleenkin melkoinen osa välittäjämaiden, lähinnä Saksan kautta. Tämän johdosta tiedustelin tohtori Louron mielipidettä, laskevatko Argentinan viranomaiset, kuten epäilin, Saksan kautta tapahtuvat ostomme Argentinan ja Saksan välisen maksusopimuksen mukaisesti kokonaan Saksan hyväksi vai luettaisiinko ne ehkä sittenkin Suomen Argentinasta tapahtuvaan tuontiin kuuluviksi. Hän vahvisti epäilykseni oikeaksi, ne luetaan vain Saksan hyväksi. Tämä on siten uusi vähennys, joka on otettava huomioon vientimahdollisuuksiamme arvioitaessa, mistä kirjoitin äskettäin raportissani syyskuun 28 päivältä. Vain siinä tapauksessa, että Suomi

voisi puolestaan suorittaa nämä ostot suoraan Argentinan tilille - mikäli Suomen ja Saksan välinen maksusopimus sen sallisi, - voitaisiin ne lukea Suomen hyväksi. Muitten transitomaiden kautta tapahtuvat ostot sen sijaan tulevat huomioiduksi meidän hyväksemme.

Tohtori Louro tiedusteli sitten, onko tohtori Ezcurre puhunut kanssani mitään sanomalehtipaperin tuonnista. Hän oli kuitenkin tavatessamme huomauttanut minulle ainoastaan Suomesta tulevan sanomalehtipaperin suuresta lisääntymisestä, mutta mitään sen laajempaa keskustelua ei meillä asiasta ole ollut. Vastasin sen johdosta tohtori Lourolle kieltävästi. Hän huomautti tähän, että tohtori Ezcurre ilmeisesti odottaa vielä joitakin tilastotietoja ja ottaa arvatenkin asian esille lomalta palattuaan.

Ostojemme taantumiseen ei tohtori Louro tarkemmin puutunut. Tyydyinkin tämän vuoksi vain ohimennen huomauttamaan, että vuoden lopulla ovat ostomme jälleen lisääntyneet ja vaikka tämä vuosi on ollut heikohko, olivat kaksi edellistä maidemme välisessä kaupassa vuorostaan Argentinalle hyvin edullisia. Ja jos uusi sato - kuten odotetaan - tulee hyvä, voidaan toivoa, että ensi vuonna tuontimme Argentinasta voi jälleen kasvaa.

Keskustelu osoitti siten, että valuttaviranomaiset ovat kiinnittäneet erikoisesti huomiota sanomalehtipaperin tuonnin kasvun Suomesta. Missä mielessä, se käy kaikesta päättäen selville tohtori Ezcurren palattua toimeensa.

Ministeri *Kaisa Oksanen*